

DATUM	02/08/21
AAN	de leden van Provinciale Staten van Utrecht
VAN	Gedeputeerde Van Essen
DOORKIESNUMMER	06 - 218 44 459
ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen

Voor de vergadering van de commissie Milieu en Mobiliteit van 10 februari 2021 doe ik u de beantwoording toekomen van de vragen die vanuit de verschillende fracties aan mij zijn gesteld.

SGP

V. We lezen in de Statenbrief over een zogenaamde Route 35. We hebben hierover een interpretatieve vraag: betekent dit dat de resterend benodigde hernieuwbare energie verdeeld wordt over alle regio's en dus ook over de regio's die zich wel aan de doelstellingen hebben gehouden?

A. Route 35 vloeit voort uit afspraken in het Klimaatakkoord (Achmea et al., pag 227)¹. Uit de [Monitor concept-RES](#) van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)² blijkt dat het goed voorstelbaar lijkt dat de 35 TWh-doelstelling wordt gehaald in 2030 (Matthijssen et al., pag. 15). De verdeling van een resterende opgave op basis van RES 1.0 in het kader van Route 35 is daarmee op dit moment niet aan de orde.

Groenlinks

V.

- P.1: tot nu toe lijkt de samenwerking in de regio's goed te verlopen, en GroenLinks is blij met het zorgvuldige proces wat tot nu toe doorlopen is. Wat was de reden dat de gemeenteraad van Montfoort niet akkoord ging met de eerdere voorgelegde ontwerp RESU16? Zijn de huidige bezwaren overbrugbaar, en wat kan de provincie hieraan bijdragen?

- Dit leidt meteen tot een volgende vraag; als provincie hebben wij ook een ambitie uitgesproken (voor alle drie de RESSEN), en die ambitie is ook noodzakelijk om onze verplichtingen uit het klimaatakkoord na te komen. Wat gebeurt er indien een gemeente zich toch besluit terug te trekken uit een RES, of een aantal kansrijke locaties uit te sluiten voor met name windenergie (waarvoor de provincie bevoegd gezag is) zonder goede reden? Hoe ziet het proces er dan uit, en welke middelen heeft de provincie om onze provinciale belangen en doelstellingen dan te bewaken?

Een vraag aan alle partijen in PS is daarbij meteen;
is het verstandig om over dit proces als Staten alvast in gesprek met elkaar te gaan?

- P.2; Welke lessen kunnen wij voor de andere RESSEN trekken uit het burgerforum in Gelderland?

---

¹ Achmea et al. (28 juni 2019). *Klimaatakkoord* [Akkoord]. Geraadpleegd op 3 maart 2021, van <https://www.klimaatakkoord.nl/binaries/klimaatakkoord/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord/klimaatakkoord.pdf> (<https://www.klimaatakkoord.nl/binaries/klimaatakkoord/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord/klimaatakkoord.pdf>).

² Matthijssen et al. (2021), *Monitor concept-RES, Een analyse van de concept-Regionale Energie Strategieën*, PBL-publicatienummer: 4297, Den Haag: PBL. Geraadpleegd op 5 maart 2021, van https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2021-monitor-concept-res-een-analyse-van-de-concept-regionale-energie-strategieen_4297.pdf (https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2021-monitor-concept-res-een-analyse-van-de-concept-regionale-energie-strategieen_4297.pdf).

A. De reden dat de gemeenteraad van Montfoort niet akkoord ging met de eerdere voorgelegde ontwerp RESU16 staat beschreven in de 'Motie VVD IBML SGP LM inzake RES conceptbod'³ die tijdens de vergadering van de gemeenteraad van Montfoort op 28 september 2020 is aanvaard.

De gemeente Montfoort heeft door niet met de concept-RES in te stemmen, zich van deze concept-RES gedistantieerd en heeft daarmee vooralsnog geen aandeel genomen in afspraken die in het Klimaatakkoord zijn gemaakt. Strikt genomen staat het gemeenten, los van de doelstellingen uit de Klimaatwet en het Klimaatakkoord, vrij om een besluit te nemen over het uitsluiten van een of meerdere kansrijke locaties voor het opwekken van windenergie en/ of zonne-energie. Als een gemeente (college en/ of gemeenteraad) besluit de RES 1.0 niet vast te stellen dan betekent dit dat de betreffende gemeente binnen de betreffende regio hierover geen afspraak maakt en op een cruciaal punt geen invulling geeft aan de afspraken in het Klimaatakkoord. Overigens participeert Montfoort bestuurlijk in de RES: wat de Montfoortse Raad over de RES 1.0, besluit zal moeten blijken.

Wanneer een gemeente geen bijdrage levert aan de RES 1,0 is het in eerste instantie aan de regio (gemeenten en provincie) om hierover het bestuurlijke gesprek aan te gaan. Hierbij merk ik op dat er bij de concept-RES'en alle overige gemeenteraden en uw Staten hebben besloten tot een concept-bod van 1,8 TWh. De 1,8 TWh staat dus voor het college niet ter discussie. Het proces naar de RES 1.0 moet leiden tot een voldoende ruimtelijke onderbouwing van het bod, al dan niet in combinatie met goede procesafspraken. Indien één of meerdere gemeenten onvoldoende bereid blijken om een redelijke bijdrage te leveren, dan gaan we daar binnen RES het gesprek mee aan. Mocht dit gesprek onvoldoende resultaat hebben waardoor de ruimtelijke onderbouwing en/ of de procesafspraken in RES 1.0 onvoldoende zijn, dan zullen wij dit bij de besluitvorming van de RES 1.0 aan uw Staten voorleggen met een voorstel hoe hier mee om te gaan.

Ik hecht veel waarde aan de samenwerking in de RES, die tot doel heeft kwantiteit, ruimtelijke kwaliteit, systeemefficiëntie en maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak met elkaar te verenigen. Vanwege de Elektriciteitswet is de provincie Utrecht het bevoegd gezag met betrekking tot installaties voor het opwekken van duurzame energie uit wind met een vermogen tussen de 5 en 100 MW). De provincie kan van deze bevoegdheid gebruik maken

Het is nog te vroeg op lessen te trekken uit de ervaringen met het Burgerforum in FoodValley, omdat deze recent van start is gegaan. De eerste indrukken zijn positief en leden van het Burgerforum nemen deel aan de ruimtelijke ateliers en het stakeholdersoverleg.

ChristenUnie:

V. De fractie van de ChristenUnie heeft wat zorg over de passage in de Statenbrief waaruit blijkt dat er op dit moment nog onvoldoende zoeklocaties in beeld zijn voor de hoogte van de concept-biedingen. Bij vaststelling van de concept-biedingen was hier nog geen sprake van. Hoe is dat gat tussen bod en zoeklocaties ontstaan? Hoe groot is het gat? Lukt het om binnen de RES-regio's dat gat te dichten?

1. Onze fractie ondersteunt de lijn die wordt gekozen in de POVI en POVO om ruimte te bieden voor duurzame opwek van elektriciteit, zonder daarbij specifieke voorkeurslocaties en zoekgebieden aan te wijzen. Dat laatste zou het RES-proces kunnen frustreren of onnodig onder druk kunnen zetten. Tegelijkertijd is het wat onze fractie betreft ook belangrijk om een totaalbeeld voor de hele provincie en in sommige gevallen ook samenhangende gebieden te bewaken en daar keuzes op te maken. In de statenbrief gaat het bijvoorbeeld al over afstemming met andere provincies over het UNESCO-werelderfgoed nominatie gebied. Verder hebben de gezamenlijke PARK'en van de Groene Hart provincies ook gepleit voor het goed afstemmen van meerdere RES-biedingen. Hoe kijkt de gedeputeerde hiernaar en hoe weegt hij het spanningsveld tussen ruimte laten voor de RES-processen en de sturing op keuzes voor samenhangende gebieden?

A. De ruimtelijke inpassing van de (concept-)RES U16 is met de huidige ruimtelijke onderbouwing nog niet verzekerd, waarmee sprake is van een discrepantie tussen beleid en uitvoering. De ruimtelijke onderbouwing van het bod kan verschillen in de mate van concreetheid. Delen van de onderbouwing betreffen concrete initiatieven

³ Motie ingediend door de partijen VVD Inwonersbelangen Montfoort Linschoten (IBML) SGP en Lokaal Montfoort (LM) met als onderwerp 'Motie VVD IBML SGP LM inzake RES conceptbod'. Geraadpleegd op 3 februari 2021, van <https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Montfoort/6d852f01-e3cb-46fa-aff1-20998fe0f762>

die in de uitwerkingsfase verkeren, andere delen verkeren in de fase van (conceptuele) zoekrichtingen of globale zoekgebieden. Dat was ook in de concept-RES'en het geval. Zoals GS in de Statenbrief hebben aangegeven, biedt de handreiking RES deze mogelijkheid tot differentiatie in concreetheid. In de fase naar RES 2.0 kunnen zoekrichtingen en -gebieden nog wijzigen of afvallen. In dat geval moet er binnen de kaders van de RES en wet en regelgeving naar alternatieven worden gezocht. Mijn inzet is om samen met de gemeente tot een robuuste onderbouwing te komen voor de boden en heldere afspraken voor het vervolgproces waarmee wordt geborgd dat in geval van planuitval tijdig aanvullende plannen worden voorbereid. Dat er onzekerheden over de realisatie bestaan is ook in de [Monitor concept-RES](#) benoemd.

Met betrekking tot het bewaken van een totaalbeeld op de (grootschalige) opwek van duurzame energie voor de hele provincie, het bewaken van samenhangende gebieden en te maken keuzes merk ik op dat ruimtelijke kwaliteit in RES-processen voldoende aandacht krijgt, maar ook in samenhang moeten worden gewogen met kwantiteit, systeemefficiëncy, maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak. Relevant in dezen is de recente reactie van GS op het advies van de samenwerkende Adviseurs Ruimtelijke Kwaliteit van Noord Holland, Utrecht en Zuid Holland 'Regionale energiestrategieën en het Groene Hart'. Ik ga met mijn collega-energie-gedeputeerden het gesprek aan hoe wij (binnen de kaders en afspraken van het Klimaatakkoord) bij kunnen dragen aan de samenhang van de Regionale Energiestrategieën in het Groene Hart.

Tot slot merk ik ook hier op dat de ruimtelijke kwaliteit wordt geborgd door de Interim Omgevingsverordening, die in maart 2021 ter besluitvorming aan uw Staten zal worden voorgelegd. Specifiek ten aanzien van de Hollandse Waterlinies werken wij samen met de provincies Noord Holland, Gelderland en Noord Brabant verder uit, hoe er bij het (grootschalig) opwekken van duurzame energie uit zon en wind, rekening moet worden gehouden met de specifieke wettelijke kaders die voor deze gebieden gelden.